

Eriävä mielipiteeni koskien Sastamalan seurakunnan tilinpäätöstä vuodelta 2025

Seurakunnan tilintarkastuksessa tarkastetaan taloudenhoitoa ja hallintoa. Käsitykseni mukaan kaikki ei ole mennyt hyvän hallintotavan mukaisesti. Otan joitain esimerkkejä:

Tilinpäätösasiakirjasta mainitsisin hautainhoitorahaston, joka tilinpäätös ymmärtääkseni pitäisi olla +/-0. Kuitenkin se vaati lisärahoitusta 338 580€.

Toimintakertomus antaa aihetta pohdiskeluun: millä tavalla seurakuntaa johdetaan?

Seurakunta on sitoutunut ympäristötavoitteisiin. Kysyisin: miksi seurakunnan kiinteistöissä ei ole kiinnitetty huomiota ekologiseen maalämpöön siirtymisen mahdollisuuksista, ei edes Tyrvään kirkon peruskorjauksen hankesuunnitelmassa? Talouden kannalta se olisi tärkeämpi kuin koko muu peruskorjaus onkaan.

Huomioitavaa: seurakunnan hallinnon toimista on tilivuoden 2025 osalta käynnistetty suuri määrä valituksia, kanteluita ja tutkintapyyntö.

Sisäinen valvonta ei toimi: esim. ylisuuri kalliiden konsulttien käyttö ja Vammalan seurakuntatalokiinteistön myynti suuresti alle vertailuhintojen. Se on kirkon omaisuuden hukkaamista. Seurakunnassa on tapahtunut ilmeisen tahattomia väärinkäytöksiä.

Onko henkilöstöä liikaa pieneksi seurakunnaksi, erityisesti hallinnossa? Kiinteistöjen määrä on suuresti vähentynyt. Onko rahankäyttö ollut leväperäistä?

Onko konsulttipalvelujen käyttö ollut aina tarkoituksenmukaista? Teetetty yksinkertaisia töitä, jotka olisi voitu teettää virkatöinä, samoin teetetty tarkoitushakuisia tutkimuksia.

Tarjolla on ollut talkooapua, mutta virkamiesjohdolle se ei ole kelvannut.

On myös kysely sijoitustoiminnan tilannetta ja se on syytä selvittää.

Vammalan seurakuntatalon myyntiin liittyy epäselvyyksiä ja prosessi jatkuu edelleen. Seurakuntatalon irtaimiston piti olla niin saastunut, ettei se kelpaa mihinkään. Huutokaupassa kuitenkin lähes kaikki myytiin ja ovat käytössä. Vain varsin uusi, lähes kokonaan teräksinen laitoskeittiökalusto jätettiin myymättä. Joku ymmärsi sen arvon

ja sitä ei myyty. Oliko juridisesti oikein ryhtyä valtuustopäätöksen toimeenpanemiseen irtaimiston osalta ennen hallinto-oikeuden päätöstä. Kummalliselta tuntuu myös tuon rakennuksen purkupäätös, joka jätettiin tutkimatta.

Tyrvään kirkon peruskorjauksen hankesuunnitelman määräraha korotettiin talousarviokokouksessa 285000€:sta 525000€:oon. Kustannusarvio oli tällöin 7 milj. €. Suunnittelumäärärahan korottamisen syyksi kiinteistöpäällikkö ilmoitti, että suurempi suunnitteluraha siksi, että saataisiin suurempi avustus. Tiedossa on, että tällaisin perustein saatu avustusraha voidaan tuomita takaisinperintään.

Vastalauseista huolimatta Houhajärven leirimajalla on pidetty kokouksia huonojen sääolosuhteiden aikaan. Matkakorvaukset ovat sinne suuremmat, huono paikka liikuntavammaiselle, eikä edes Teams-yhteyttä anneta. Toisen jäsenen oli tultava koko kokouksen ajaksi. Toiselle jäsenelle tuli varajäsen, joka sai poistua kokouksesta ennen sen loppua.

Kun tutkitaan Tyrvään kirkon peruskorjaushanketta, käy ilmi, että asiassa ei ole tehty ohjeen mukaan alusta lähtien kirkkohallituksen ja Museoviraston kanssa yhteistyötä. Hanke on suunniteltu erittäin pitkälle ilman vaadittua konsultointia ja ohjeiden kysymistä.

Hankesuunnittelu muodollisesti kilpailutettiin: yksi ehdokas kutsuttiin kirkkoneuvoston kokoukseen, vaikka ehdokkaita oli neljä. Mainittakoon, että kutsutulla taholla on yhteys Tampereen seurakuntayhtymän kiinteistöhallintoon. Kaikkien hakijoiden nimiä ei edes ole kerrottu, ei myöskään rahasummia. Tällaisesta toiminnasta on hallintolaissa selkeä analyysi mm Kuntaliiton julkaisussa Korruptio ja eettisyys.

Selvitettävää olisi, mitä hankkeeseen liittyviä kustannuksia on maksettu jo vuonna 2024, mitä 2025 ja mitä 2026? Kuluja on maksettu huomattavan paljon ja kirkon peruskorjaamisesta ei ole tehty kirkkovaltuustossa päätöstä vielä ensinkään, puhumattakaan sen luonteesta. Ylisuuret suunnittelukustannukset herättävät vakavia kysymyksiä: missä määrin teetetään tarpeettomia töitä ja mitkä tahot näistä rahallisesti hyötyvät. Rakennusalan ammattilaiset näkevät asiassa tarkoitushakuista kustannusten paisuttamista.

Rakennusalan ammattilaisten luottamushenkilöiden avuksi tekemän kirkon vaihtoehtoisen peruskorjaussuunnitelman kustannusarvio on putoamassa puoleen virkamiesten esittämään verrattuna.

Sastamalassa vallitsee hallintokulttuuri, jossa valmistellaan vain virkamiesten tahdon mukaisia päätöksiä. Kun näin toimitaan, tapahtuu vääjäämättä lain ja hyvän

hallintotavan vastaisia virheitä. Niistä ei kuitenkaan välitetä, koska oletetaan, että niistä ei jakseta valittaa ja jos valitetaan, niin ne eivät johda tulokseen.

Tutkintapyyntö on mennyt ainakin poliisille, kanteluita oikeuskanslerille, tasa-arvovaltuutetulle ja tuomiokapitulille. Tämä kertoo, että seurakunnassa kaikki ei ole hyvin.

Toimintakertomus kuvastaa osaltaan seurakunnan virkamiesjohdon lain ja hyvän hallinnon vastaista toimintaa.

Monet väärinkäytökset näyttävät johtuvan tietämättömyydestä ja osaamattomuudesta koskien lainsäädäntöä ja muita ohjeistuksia. Kyse on ennen kaikkea välinpitämättömyydestä. Näin menetellen lakeja ja säädöksiä voi kiertää ja edistää omia tarkoitusperiä. Tämä on mahdollista, kun seurakunnan oma valvonta ei lain ja hyvän hallinnon vastaisiin toimiin puutu. Syynä ilmeisesti on perehtymättömyys, hyväntahtoisuus ja säädösten tuntemattomuus.

Monet valveutuneet kansalaiset ovat havainneet merkkejä siitä, että yhteiskunnan yläportaalla rikkeitä katsotaan sormien läpi, vaikka niiden vaikutus on pikkurikoksia mittavasti suurempi ja nähdään laajana ilmiönä nimenomaan yhteiskunnan vaikuttajapiireissä myöskin luottamushenkilöiden keskuudessa. Yleistä on, että viranomaiset välttävät ottamasta tutkittavakseen hyvän hallinnon vastaisia toimia ja korruptioepäilyksiä. Lainvastaisia päätöksiä syntyy, kun niitä ei pyritäkään valmistelemaan lakia ja hyvää hallintotapaa noudattaen vaan logiikalla ” tarkoitus pyhittää keinot”.

Pyydän, että eriävä mielipiteeni liitetään osaksi tilinpäätösasiakirjaa. En voinut kirkkoneuvoston kokouksessa allekirjoittaa sitä, koska en ole varma, että eriävä mielipiteeni liitetään nimenomaan tilinpäätösasiakirjaan. Erillisellä asiakirjalla annettava eriävä mielipide ei välttämättä anna suojaa, koska usein tilinpäätöstä voidaan levittää ilman eriävää mielipidettä. En voi hyväksyä tilinpäätöstä.

Sastamalassa 15.6.2026

Maire Villo

kirkkovaltuuston jäsen

kirkkoneuvoston varajäsen

